

ЗМЕСТ

ЛІТАРАТУРАЗНАЎСТВА

Ян Чыквін — Літаратурна-эстэтычныя погляды Максіма Танка: паміж тэорыяй і практыкай	9
Анатоль Брусевіч — Адам Міцкевіч у беларускім культурным каноне	21
Жанна Шаладонава — Паэтыка прасторы ў творах Якуба Коласа, Мікалая Гоголя і Тараса Шаўчэнкі праз прызму ментальнасці .	33
Зоя Мельнікава — Пісьменнік, нацыя, грамадства: ідэйна-мастацкая парадыгматыка беларускай літаратуры ХХ стагоддзя	45
Ванда Бароўка — Спецыфіка мастацкага народазнаўства	55
Аліна Сабуць — “Песні” і “зыкі” перакладаў Максіма Багдановіча з Поля Верлена	67
Анжэла Мельнікава — Фарміраванне аўтавобраза ў беларускай літаратуры першай трэці ХХ стагоддзя	77
Наталля Бахановіч — Эвалюцыя вобраза беларускай зямлі ў польскай літаратуры	91
Ганна Гладкова — Асветніцкія матывы ў драматургіі Ігнація Быкоўскага (на прыкладзе камедыі “Demokryt, filozof grecki, mniešanu wagyat”)	111
Мікола Мішчанчук — Штрыхі да творчага партрэта Анатоля Вольнага	127
Святлана Бувіна — Мастацка-выяўленчая функцыя архетыпа ценю ў рамане Кузьмы Чорнага “Вялікі дзень”	139
Мікола Мікуліч — Духоўна-ірацыянальная стыльвая плынь у паэзіі Заходняй Беларусі	155
Ірына Бажок — Беларуская эсэістыка ХХ стагоддзя	177
Святлана Шчэрба — Маральна-этычная прырода чалавека ў беларускай драматургіі другой паловы ХХ стагоддзя	191
Святлана Тарасава — Тэматычна-жанравая своеасаблівасць паэм Яна Чыквіна	199
Вольга Кавальчук — Асаблівасці часава-прасторавай структуры рамана “А як будзеш каралём, а як катам будзеш” Тадэвуша Новака ў параўнанні з аповесцю “Жураўліны крык” Васіля Быкава	209
Анна Саковіч — Тэма кахання ў аповесці “Данута” Аляксея Карпука	223
Наталля Дамброўская — Жанрава-стыльвая эвалюцыя прозы Вячаслава Адамчыка	233
Вольга Шынкарэнка — Непаўторнасць мастацкай сістэмы паэзіі Міхася Башлакова	245

Галіна Ішчанка — Спроба новай інтэрпрэтацыі рамана Ніла Гілевіча “Родныя дзеці”	267
Ала Петрушкевіч — Літаратуразнаўчыя здабыткі Івана Чыгрына . . .	281
Крысціна Папко — Філасофска-аксіялагічная прастора аўтабіяграфічнай кнігі Уладзіміра Калесніка “Доўг памяці”	295
ФАЛЬКЛАРЫСТЫКА	
Іна Швед — Міфасемантыка белага колеру ў традыцыйнай карціне свету беларусаў	307
КУЛЬТУРАЗНАЎСТВА	
Irena Matus — Restytucja ikonostasów w cerkwiach unickich w Obwodzie Białostockim w latach 30. XIX wieku	325
Юрый Лабынцаў — Віленскі музей беларускай рэлігійнай культуры і яго заснавальнік Еўдакім Раманаў	345
Ларыса Шчавінская — Першы беларускамоўны каталіцкі спеўнік . . .	359
Алена Кавалюк — Новая старонка творчасці “палескага” Напалеона	377
ФІЛАСОФІЯ	
Міхаіл Слемнёў, Александр Табачков — Онтологическая экспликация одного поэтического прозрения	387
МОВАЗНАЎСТВА	
Вольга Ляшчынская — Канцэптуалізацыя эмоцыі страху ў фразеалагізмах беларускай мовы	399
Ірына Елынцова — Словообразовательные типы отадъективных префиксально-суффиксальных наречий в близкородственных языках	417
Людміла Сегень — Пытанні абрэвіяцыі ў сучаснай беларускай мове .	429
Вольга Гаўрыловіч — Энтамонімы ў фразеалагічнай карціне свету беларусаў, рускіх і англічан	443
НАВУКОВЫЯ ДЭБЮТЫ	
Кацярына Ермаковіч — Афганская тэма як новы віток праўды пра чалавека на вайне	455
Марія Полякова — “Интимный дневник” Сергея Ковалева на фоне современной порнотопии	467
Віялета Нікіцюк-Пэрковска — Тэма Вільні ў творчасці Наталлі Арсенневай і Казіміры Іллаковіч	479
РЭЦЭНЗІІ І АНАТАЦЫІ	
Галіна Тварановіч: Сінтэз пройдзенага шляху / Уладзімір Конан, <i>Гісторыя этэтычнай думкі Беларусі. У трох тамах. Том 1. X ст.–1905 г., Мінск 2010</i>	489
Вольга Козіч: <i>Дынаміка мастацкай канцэпцыі чалавека ў вірлівых варунках жыцця на мяжы тысячагоддзяў / Чалавечая вымярэнне ў сучаснай беларускай літаратуры. Навук. рэд. М. А. Тычына, Мінск 2010</i>	493

Арсень Ліс: <i>Фальклор “краіны паміж Дунаем і Татрамі” вачамі беларускай даследчыцы</i> / Швед И. А., <i>Словацкі фальклор: формы, жанры, поэтыка</i> , Брест 2010	497
Ірына Ялынцава: <i>Актуальнае лексікаграфічнае выданне / Современный русско-белорусский словарь</i> . Составители О. М. Николаева, Т. Н. Трухан. Под ред. А. А. Лукашанца, Минск 2011	500
Анна Саковіч: <i>Перагарнуць старонкі класікі / А. М. Петрушкевіч, Некаторыя старонкі беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя</i> . Дапаможнік па курсе “Беларуская літаратура XX стагоддзя”, Гродна 2010	505
Г. К. Тычко, <i>Беларуская літаратура XIX–XX стагоддзяў: час і асобы. Вучэбны дапаможнік</i> , Мінск 2010	511
Мікола Хаўстовіч, <i>Шляхамі да беларускасці. Нарысы, артыкулы, эсэ</i> , Warszawa 2010	511
Сяргей Кавалёў, <i>Літаратура Вялікага Княства Літоўскага XVI – пачатку XVII ст.: феномен культурнага памежжа</i> , Мінск 2011	512
Beata Siwek, <i>Wolność ukrzyżowana. Rzecz o białoruskim dramacie i teatrze</i> , Lublin 2011	512

SPIS TREŚCI

LITERATUROZNAWSTWO

Ян Чыквін — <i>Poglądy literacko-estetyczne Maksima Tanki: między teorią a praktyką</i>	9
Анатоль Брусевіч — <i>Adam Mickiewicz w kanonie białoruskiej kultury</i>	21
Жанна Шаладонава — <i>Poetyka przestrzeni w utworach Jakuba Kołosa, Mikołaja Gogola i Tarasa Szewczenki przez pryzmat mentalności</i>	33
Зоя Мельнікава — <i>Pisarz, naród, społeczeństwo: ideowo-artystyczny paradygmat literatury białoruskiej XX wieku</i>	45
Ванда Бароўка — <i>Specyfika wiedzy o narodzie odzwierciedlona w literaturze</i>	55
Аліна Сабуць — <i>„Pieśni” i „odgłosy” przekładów M. Bałdanowicza z P. Verlaine’a</i>	67
Анжэла Мельнікава — <i>Tworzenie obrazu autora w literaturze białoruskiej trzech pierwszych dekad XX wieku</i>	77
Наталля Бахановіч — <i>Ewolucja obrazu ziemi białoruskiej w literaturze polskiej</i>	91
Ганна Гладкова — <i>Motywy oświeceniowe w dramaturgii polskojęzycznego pisarza końca XVIII wieku Ignacego Bykowskiego (na przykładzie komedii „Demokryt, filozof grecki, mniemany waryat”)</i>	111
Мікола Мішчанчук — <i>Szkic do portretu Anatola Wolnego</i>	127
Святлана Бувіна — <i>Artystyczno-przedstawieniowa funkcja archetypu cienia w powieści Kuźmy Czornego „Wielki dzień”</i>	139
Мікола Мікуліч — <i>Ducho-irracjonalny nurt stylistyczny w poezji Zachodniej Białorusi</i>	155

Ірына Бажок — Białoruska eseistyka w XX wieku	177
Святлана Шчэрба — Moralno-etyczna natura człowieka w dramaturgii białoruskiej drugiej połowy XX wieku	191
Святлана Тарасова — Tematyczno-gatunkowe cechy poematów Jana Czykwina	199
Вольга Кавальчук — Cechy czasoprzestrzeni w powieści „A jak królem, a jak katem będziesz” T. Nowaka i opowieści „Krzyk żurawi” W. Вукowa	209
Анна Саковіч — Temat miłości w powieści Alaksieja Karpiuka „Danuta”	223
Наталля Дамброўская — Gatunkowo-stylistyczna ewolucja prozy Wiacesława Adamczyka	233
Вольга Шынкарэнка — Niepowtarzalność artyzmu poezji M. Baszłakowa	245
Галіна Ішчанка — Próba nowej interpretacji utworu Niła Hilewicza „Rodzone dzieci”	267
Ала Петрушкевіч — Prace literaturoznawcze Iwana Czyhryna	281
Крысціна Папко — Filozoficzno-aksjologiczna przestrzeń prozy autobiograficznej Uładzimira Kalesnika „Dług pamięci”	295
FOLKLORYSTYKA	
Іна Швед — Mityczna semantyka koloru białego w białoruskiej tradycji postrzegania świata	307
KULTUROZNAWSTWO	
Irena Matus — Restytucja ikonostasów w cerkwiach unickich w Obwodzie Białostockim w latach 30. XIX wieku	325
Юрый Лабынцаў — Muzeum białoruskiej kultury religijnej w Wilnie i jego założyciel Eudokim Romanow	345
Ларыса Шчавінская — Pierwsza białoruska katolicka kolekcja pieśni . . .	359
Алена Кавалюк — Nowe stronicze twórczości Napoleona Ordy	377
FILOZOFIA	
Міхаіл Слемнёў, Александр Табачков — Ontologiczna interpretacja rewnego poetyckiego przewidywania	387
JĘZYKOZNAWSTWO	
Вольга Ляшчынская — Konceptualizacja strachu w białoruskich jednostkach frazeologicznych	399
Ірина Елынцова — Typy słowotwórcze przysłówków prefiksialno- -sufiksialnych w językach pokrewnych	417
Людміла Сегень — Skróty we współczesnym języku białoruskim	429
Вольга Гаўрыловіч — Entomonimy we frazeologicznym obrazie świata Białorusinów, Rosjan i Anglików	443
DEBIUTY NAUKOWE	
Кацярына Ермаковіч — Afgański temat jako nowy obraz prawdy o człowieku na wojnie	455

Мария Полякова — „Dziennik intymny” Siergieja Kowalowa przez pryzmat pornotopii	467
Віялета Нікіцюк-Пэрковска — Temat Wilna w twórczości Natallii Arsienniewej i Kazimiery Hlakowiczówny	479
RECENZJE I ADNOTACJE	489

CONTENTS

LITERARY STUDY

Ян Чыквін — Maxim Tank’s literary-esthetic opinions: between theory and practice	9
Анатоль Брусевіч — Adam Mitskievich in Belarusian cultural canon . .	21
Жанна Шаладонава — Poetics of distance in works by Jakub Kolas, Nikolay Gogol and Taras Shevchenko in the light of mentality	33
Зоя Мельнікава — Writer, nation, society: an ideological and artistic paradigm of the Belarusian literature in the 20 th century	45
Ванда Бароўка — Peculiarities of artistic conceptualization of the science about the people	55
Аліна Сабуць — Poetics of Maxim Bahdanovich’s French translations . .	67
Анжэла Мельнікава — The formation process of an ethno-cultural image of “I am” in Belarusian literature of the first three decades of the 20 th century	77
Наталля Бахановіч — The evolution of the picture of Belarusian land in Polish literature	91
Ганна Гладкова — Motifs of the Enlightenment in Ignatsy Bykovsky’s drama (based on “Demokryt, filozof grecki, mniemany waryat”) . .	111
Мікола Мішчанчук — Thoughts about A. Volny	127
Святлана Бувіна — Artistic and representational function of the archetype of the shadow in Kuzma Chorny’s novel “Great Day”	139
Мікола Мікуліч — Spiritual-irrational style trend in the poetry of Western Belarus	155
Ірына Бажок — Belarusian essay writing in 20 th century	177
Святлана Шчэрба — Identification of moral and ethical nature of man in Belarusian drama in the second half of the 20 th century	191
Святлана Тарасава — Thematic-genre features of Ian Chikvin’s poems .	199
Вольга Кавальчук — Features of temporal and spatial structure of T. Nowak’s novel “What will be the King, and as the Executioner will be” compared with V. Bykov’s story “Crane’s Cry”	209
Анна Саковіч — The subject of love in Aleksey Karpiuk’s novel “Danuta”	223
Наталля Дамброўская — Genre-style evolution of Viacheslav Adamchk’s prose	233
Вольга Шынкарэнка — A touching melody of a soul: the figurative artistic world of M. Bashlakov’s poetry	245

Галіна Ішчанка — An attempt of new interpretation of Nil Gilevich's “One's Own Children”	267
Ала Петрушкевіч — Ivan Petrovich Chigrin's works on literatures	281
Крысціна Папко — Philosophical and axiological space of the auto- biographical prose of V. Kolesnik “Lest We Forget”	295
STUDY OF FOLKLORE	
Іна Швед — Mythical semantics of white colour in Belarusian traditional picture of the world	307
CULTURE STUDIES	
Irena Matus — Restitution of iconostas in Orthodox Church in unite temples in Bialystok District in the 1830s	325
Юрый Лабынцаў — Evdokim Romanov – the founder and the forerunner of the Belarusian museum in Vilnius	345
Ларыса Шчавінская — The first Belarusian catholic collection of songs	359
Алена Кавалюк — New page in Napoleon's ofPolesie literary creation	377
PHILOSOPHY	
Міхаіл Слемнёў, Александр Табачков — Ontological explication of one poetical insight	387
LINGUISTICS	
Вольга Ляшчынская — Conceptualization of emotion of fear in the phraseological units of the Belarusian language.	399
Ірина Елынцова — Word-formation types of prefixal-suffixal adverbs in closely related languages	417
Людміла Сегень — Abbreviations in modern Belarusian language	429
Вольга Гаўрыловіч — Entomonyms in the phraseological view of the world of Belarusians, Russians and the English	443
DEBUTS	
Кацярына Ермаковіч — Afghan theme as a new image of truth about man on war	455
Марія Полякова — Sergey Kovalev's “Secret Diary” in the light of modern pornotory	467
Віялета Нікіцюк-Пэрковска — The theme of Vilnius in Natalia Arsiennieva's and Kazimiera Illakowicz's creations	479
REVIEWS AND ANNOTATIONS	489